

PUTANJA DIJAGNOZE MIJELOMA

Mijelom, takođe poznat kao multipli mijelom, je redak rak koštane srži koji nastaje iz plazma ćelija. U Evropi se **svake godine dijagnostikuje oko 50.000 novih slučajeva**.

SUMNJATE NA MIJELOM?

Znaci i simptomi mijeloma

Ako pacijent ima jedan ili više od sledećih neobjašnjivih simptoma, uzmite u obzir testiranje na mijelom.

- Bol u kostima/bol u leđima, obično se manifestuje kao neobjašnjiv bol, uopšten ili lokalizovan
- **Promene u urinu**, poput stvaranje pene, prekomernog ili nedovoljnog izlučivanja urina
- **Nenamerni gubitak težine**
- **Otežano disanje**
- **Spontani prelomi**, uključujući osteoporotične prelome kičmenih pršljenova
- **Kompresija kičmene moždine**: bol, peckanje, utrnulost i slabost u nogama i stopalima, problemi sa kontrolom bešike i creva
- **Ponavljajuće infekcije**
- **Umor i slabost**

Postoje četiri glavne karakteristike koje definišu mijelom, poznate kao CRAB kriterijumi.

C

Povišen kalcijum (eng. Calcium)

R

Poremećaj funkcije bubrega (engl. Renal - renalna/bubrežna)

A

Anemija (engl. Anaemia - anemija)

B

Bolest kostiju (engl. Bone - kost)

UPUĆIVANJE NA DALJA ISPITIVANJA

Ako početni testovi i ispitivanja ukazuju na mijelom ili pacijent ima nerešene simptome, treba ga uputiti u hematološku kliniku i potrebna su dalja ispitivanja da bi se potvrdila dijagnoza:

- Aspirat/biopsija koštane srži
- Rendgen, pregled skeleta
- Niskodozni CT celog tela
- MRI (snimanje magnetnom rezonancom kičmenog stuba i karlice)
- PET/CT

Adaptirano iz *Putanja dijagnoze mijeloma u Velikoj Britaniji*, uz dozvolu.

DODATNI RESURSI

1. Preporuke Evropske mreže za mijelom o alatima za dijagnozu i praćenje multiplog mijeloma: šta koristiti i kada *Haematologica*. 2018; 103 (11): 1772-1784.

2. Multipli mijelom: EHA-ESMO smernice kliničke prakse za dijagnozu, lečenje i praćenje. *Anali onkologije*. 2021; 32 (3): 309-322.

✉ info@mpeurope.org

➔ www.mpeurope.org

MISLITE NA MIJELOM!

Testovi i ispitivanja mijeloma

Ako sumnjate da pacijent ima mijelom, trebalo bi da izvršite sledeće testove i ispitivanja:

1 Kompletna krvna slika i biohemijska analiza krvi

- **Kompletna krvna slika**: potražite neobjašnjivu anemiju
- **Stopa sedimentacije eritrocita (ESR)**: obično povišena
- **Urea i elektroliti (U i E)**: za proveru poremećaja funkcije bubrega
- **Kreatinin u serumu**

2 Merenje proteina u serumu

- **Elektroforeza proteina u serumu i urina**: za proveru prisustva paraproteina
- **Test lakog lanca bez seruma (sFLC)**, ako nije dostupan, urin
- **Testovi urina** (nasumični testovi urina, 24-časovno sakupljanje urina i test Bens Džonsovog proteina)
- **Serumski imunoglobulini (IgG, IgA i IgM)**

3 Dodatni testovi koje treba uzeti u obzir

- Serumski albumin
- Beta-2 mikroglobulin
- C-reaktivni protein
- Kalcijum: za testiranje na hiperkalcemiju
- Test laktat dehidrogenaze (LDH)
- Procenjena stopa glomerularne filtracije (eGFR)

POVEZANA DIJAGNOZA

Monoklonska gamopatija neutvrđenog značaja (MGUS)

Nema lečenja – nadgledanje

Progresija do AL amiloidoze, mijeloma ili solitarnog plazmocitoma: 1% godišnje

Tinjajući mijelom

Nema lečenja – nadgledanje

Progresija do mijeloma: 10% godišnje

MPe
Myeloma Patients Europe

UDRUŽENJE OBOLELIH OD MULTIPLOG MIJELOMA SRBIJE
ASSOCIATION OF MYELOMA PATIENTS SERBIA